

ELŐFIZETÉS

HELYBEN

Egész évre . . . 24— korona.
Fél évre . . . 14— korona.
Negyed évre . . . 7— korona.
Egy hónap . . . 2.40 korona.

VEDEKEN

Egész évre . . . 24— korona.
Fél évre . . . 14— korona.
Negyed évre . . . 7— korona.
Egy hónap . . . 2.40 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csemadai egyenlő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, július 28.

Bukovinában megkezdtek az előnyomulást.

(Radzivilovnál összeomlott az orosz offenzíva.)

Budapest, július 27. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Bereszcektől nyugatra az oroszok egy éjjeli támadását visszavertük. Az ellenség ismételt heves támadásai, a melyeket tegnap délután Radzivilov és a Styr között intézett ellenünk, súlyos veszteségek mellett összeomlottak. A Isoniwi országot mindkét oldalán éjszaka is folytattak az oroszok erőfeszítéseiket, elkeseredett harc után visszavertük őket és egyezér foglyot hagytak kezünkön.

A Prislep nyeregtől északra csapataink megkezdtek az előnyomulást, átkeltek a Fekete Cseremeszón és egy részük elfoglalta a helyi túlsó partján emelkedő magaslatot, melyen az oroszok ellentámadásukat visszaverték.

Olasz hadszíntér:

Míg a Val Suganától délre eső házatérületen tegnap is nyugalom volt, addig Paneveggionál ismét heves harcok folytak. Csapataink állásai, a helységtől délnyugatra emelkedő magaslaton, délelőtt hét órától kezdve nehéz agyuknak is rendkívül neves tüze alatt állottak. Délelőtt az olaszok az ellen a szakasz ellen erős támadást intéztek, amelyet délután két órára az ellenség súlyos veszteségek mellett tökéletesen visszavertünk. Erre ismét megindult az erős ágyutűz és délután hat órákor az ellenség friss csapatokkal újabb támadásba fogott. Elkeseredett közelharcban ismét teljesen visszavetettük őket. Este tizenegykor történt újabb előretörésük szintén meghevisült. Derekek csapataink összes maradványai ártóhelyen maradtak. A helységtől északra emelkedő magaslaton egész nap agyharc volt. A karinai és az Isonzó arcvonalon helyenként élénkebb harcok tevékenység.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlan. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Meghevisült angol és francia támadások.

Berlin, július 27. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az Ancre és a Somme között mindkét részről az éjszaka is benyúló erős tűzérési tevékenység folyt. Pozierestől nyugatra az ellenség kézigranát támadásait visszavertük. A Sommetől délre egy francia támadás, Bortieux-től északkeletre, meghevisült. Ez éjjel a Cote-Froide-Floery vidéken több erős francia támadást visszavertünk. A harcok egyes helyeken még tartanak. Varnetontól délnyugatra levő arcvonalon, erős angol felderítő osztagokat, Richebourgban pedig járőrokat visszavertünk. Vienne le Chateauban (nyugat Argonneok) északra a franciák egy rajtaütési kísérlete sikertelen maradt. Járőreink Ville au Bois-nál és Prunaytól északkeletre, a franciák állásaiban kerek öven foglyot ejtettek. Beine mellett (Reimstől keletre) légi harcban lelőttünk egy francia kéttedelűt.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok este hasztalan intéztek rohamot állásaink ellen a Sczara mellett, Liachowiczetől északnyugatra. Heresztceztől nyugatra is vereszen visszavertük őket. Egyébként, egy, a Komaitka mellett, Widschytól délre, lefolyt és az ellenségre nevezetesen veszteségteljes előőrsi csatától eltekintve, nincs jelenteni való esemény.

Balkán hadszíntér:

Helyzet változatlan. Legfelsőbb hávezetőség. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

A bukovinai harcok.

Arad, július 27.

A védelemi harc, amelyet eddig csapataink a Kárpátok bukovinai lejtőin folytattak, új irányt vett. A hivatalos jelentés szerint Bukovinában csapataink átkeltek a Fekete-Cseremeszón, a mi jelentős előnyomulást tesz tanubizonyosságot. Ugyanakkor Radzivilovnál, ahol az oroszok Brody irányában igyekeztek előnyomulni, az összes támadások vereszen összeomlottak.

Ezek csak részletei amég javában tartó harcoknak, de újabb bizonyossága annak, hogy az orosz offenzíva se Kelet-Galiciában, se pedig Bukovinában csak nem érhet. Ugy látszik. mintha erre a tanúságtételre szükség lenne, azzal a heves, újult erővel megindult lélek-ostrommal szemben, a mely a Balkán semleges államainak megnyerésére az entente részéről megindult. Sajátságos, hogy az entente, a mely annyira bizonyosra veszi a győzelmet, minden kisebb eredményt és ideiglenes terület-nyerést arra használ fel, hogy azzal a semlegesekre hatni igyekezzék, noha, ha a győzelme annyira biztos lenne, nem lenne szükség új segítő társakra.

Ez magában gondolkodóba ejtheti azokat, a kiknek meggyőzésére, megtelemlítésére és beugratására a pénz-és betűáradat törekszik. E mellett azonban a két éves hadjárat minden fázisa kétségtelenül tanúsít, hogy a központi hatal-

makat se legyűrni, se megtörni, se kitérítetni, se kiéheztetni nem lehet. Olyan, szertelen, irgalmat nem ismerő emberpazarlással, mint aminővel az oroszok saját vérüket pusztítják, a saját katonáik borzalmas nullahegyei-
nek segítségével lehet itt-ott drága sikereket szerezni, de ezek értéke távolról sincs arányban azzal az árral, a melyet érte kell fizetni.

Es a drága, de rövid ideig tartó diadolságot eddig mindig felváltotta a fordulat, amikor a megszerzett előnyöket is fel kell áldozni. Okunk van hinni, hogy ez most is bekövetkezik és — amint a mai Höfer-jelentés igazolja, — már utban is van. Azt az önbizalmat, amely ezt várta, eléggé jellemzik, hogy a harctér szomszédságába eső határszéli magyar vármegyék lakossága nyugodtan a helyén maradt, annak ellenére, hogy az orosz katonákat azzal hitegették, hogy a főcsapatok már Budapest fele járnak. A rémületnek semmi nyoma nem volt tapasztalható; és abból, hogy a bukovinai offenzívának a Kárpátokban nem volt meg az erkölcsi hatása, a semleges Balkánon is láthatnak annak céltalan voltát. Ez, a mint a múltbeli bukovinai orosz támadások voltak, megint politikai céllal indult meg; amint újra nézünk a foglyos csapataink előtt, a ruszról ügynökök és politikusok újra csöndesek lesznek.

Románia az entente pressziója alatt.

(Sonnino a csatlakozás feltételeiről.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 27.

Köln. Kölnische Zeitung Romániáról a következőket írja: Az orosz offenzíva megállott. Most már meg lehet állapítani, hogy a bukovinai offenzíva nem kis részben a diplomácia munkája volt az entente a katonai eredmények mellett politikai sikerekre is számított. Két év óta ellenségeink diplomatai azon fáradoznak, hogy Románia lelkét megvásárolják. A szövetségesek Romániának nagy fontosságot tulajdonítottak. Azokban a napokban, amelyekben Brusilov offenzívája előbbre ment, voltak a legerősebbek ellenségeink erőlködései Romániában. Most ugy látszik az a helyzet, mintha Oroszország és Anglia döntő szavakat akarnának Romániához intézni. Londonból azt jelentik, hogy az ottani román követ és Edward Grey között tanácskozások vannak folyamatban a svájci sajtó pedig Románia újabb mozgósítási terveiről ad hírt. Az tény, hogy nagy vihar van készülóban. Románia politikája a háború alatt csakis a romániai érdekeket szolgálta, tekintet nélkül a hadviselő felek állására. Románia semlegessége az entente izgatásai ellenére mindig Bratianu miniszterelnök akaratától függ. Az orosz offenzíva máris megropant, nyugati ellenségeink támadásai sem jártak jelentős sikerrel. Ebből az következnek, hogy Románia továbbra is a varakozás álláspontján marad. De kétséges, hogy ellenségeink továbbra is fogják-e tűrni ezt

a politikát. Az entente mostani erőfeszítései ellenségeink utolsó nagy próbálkozásainak tekinthetők, melyektől ők nagy eredményeket remélnek. Mi viszont azt reméljük, hogy a négyes szövetség offenzívája célt téveszt. Az ellenség tart attól, hogy Románia előbb-utóbb a központi hatalmak mellé szegődik, mert belátja, hogy Németországot és szövetségeseit nem lehet legyőzni. Ellenségeink ezt meg szeretnék előzni és ez az oka annak, hogy felemlék fenyegető oklukat Románia ellen.

Amsterdam. Bukarestből jelentik: Románia a Duna összes partvidékét hadizónának nyilvánította. A cernavodai hidon ejjei mos az átkelés.

Genf. A párisi Liberté jelenti Romából: Sonnino külügyminiszter buzgon támogatja Grels orosz nagykövetet tanácsaival, melyet Gika herceg román követet folytat, de Románia min a mellett határozatlan marad. A lap nagy reményeket fűz Amaire, Franciaország bukaresti követének megérkezéséhez, akit fontos misszióval küldtek Bukarestbe.

Rotterdam. Az Independence Rumain megcáfolja az entente lapoknak azt a hírt, mintha Románia rövidesen belenvatkoznék a háborúba és mintha Romániának az entente hatalmakkal való erre vonatkozó megállapodása küszöbön állna.

Amsterdam. A hollandi miniszterelnök kihallgatáson fogadta a szociálisták kamarai csoportját, s a hollandi tengerészeti társaság titkárait, aikkel hosszasan tanácskozott. Azokról a nehézségekről volt szó, melyeket Anglia a holland halászatnak okoz. A hágai angol követ a keresztény angolok egyesületének tiltakozó feliratát Greyhez juttatja azzal a felhívással, ha kihagyják abból azt a mondatot, hogy: az angol kormány komoly jogsérelmet követ el. Az Angliában viaszatartott halászgözösök személyezte azt jelenti, hogy Angliában nem kapnak elég élelmet. Penzt kérnek az élelmiszerük megjavítására. A londoni hollandi főkonzul is megerősítette ezt a hírt. Hágában ma tiltakozó tüés volt Anglia tulajdonosai ellen. A tiltakozó állás több kamarai képviselő is részt vett.

Rotterdam. Washingtonban tiltakozó gyűlés volt az angol utasok ellen, kik önző céljaiknak szolgálatában nem törődnek a hollandiak jogos érdekeivel és 25000 halász és halászzal társulást fenyegetnek megsemmisítéssel.

Budapest Európa leggazdagabb fővárosa. tehát a legjobb adós.

Megnyilik-e Aradon a leánygimnázium?

(Beszélgetés Guta József igazgatóval.)

Az Aradi Közlöny tudósítása.

Arad, július 27.

Az Aradi Közlönynek ma megjelent cikke, mely a kultuszminiszter reform-rendelével, s ezzel kapcsolatosan az aradi leánygimnáziummal foglalkozott, a közönség körében élénk érdeklődést keltett. Többen érdeklődtek személyesen és telefonon az ügy állásáról s csatlakoztak mindenkinek az volt a stereotip kérdése: — Megnyilik-e most szeptemberben a leánygimnázium?

Ha más ezer ok nem szólna a sürgős megnyitás mellett, ez az érdeklődés is meggyőzne bennünket arról, hogy Aradon a leánygimnáziumra égető szükség van. Sok szülő csak azért nem taníttatja leánygyermekét, mert elvi ellensége a koedukációnak s inkább lemond a gimnaziális nevelés előnyéről, sem hogy leánygyermek a fiúkkal együtt tanuljon. De ettől eltekintve, a leánygimnázistak nem is frakventálhatják a leánygimnázium előadásait korlátlanul és szabadon. Ha mint magántanulók be is iratkoznak, igazgatói, sőt főigazgatói engedély szükséges ahhoz, hogy a tanórák egy részét látogathassák. Ugyan az, hogy a leány növendékeknek csakis a reáliskolajogait engedik meg, a hamari órák látogatását ellenben szükségtelemnek tartják, noha a gimnázium voltaképpen human-tárgyakra tanító intézet s a humanisztikus műveltség veteményes kirja.

Hogy az érdeklődőknek pozitív választ adhassunk, az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Guta József felsőbb leányiskolai igazgatót, ki az ügy jelenlegi helyzetét a következőkben ismertette:

— A leánygimnázium szükségességét már régen felismertem s ezelezt körülbelül két évvel felterjesztést tettem a kultuszminiszteriumhoz. E felterjesztésem sorát — azt hiszem — a világháború eldöntötte. Sem pozitív, sem negatív irányban döntés ez ügyben, s a felterjesztésemre nem érkezett. Két évi szakadással munka után, mely munkával a tervezésem alatt álló felsőbb leányiskola V. és VI. osztályának népessé tételén dolgoztam, be kellett látnom, hogy a megváltozott életviszonyok a nőnevelés elé is új feladatokat irtak. S ezért februárjában ismét felterjesztést tettem, most már erősen hangoztatva a sürgősséget, hiszen iródtamban nap-nap után jelentkezték a szülők, kik gyermekük gimnaziális nevelését a leányiskolában akarták folytatni. Hivatalosan e felterjesztésemre sem kaptam választ, de privátim értesültem, hogy a kultuszminiszteriumban most folynak a nagy reform-tervezet betegező munkálatai s így legyen türelmemmel, a válasz nem soká késheik. Miután azonban az iskola év betegeztével sem tudtam a sürgőző szülők kérdéseire határozott választ adni, július elején privát kérdést intéztem a felettes hatóságomhoz. A válasz, ha nem is az én címre, de a mint látható, az egész magyar közönség címére, a tegnapi hivatalos lapban meg is érkezett. Az Aradi Közlöny tegnapi számának kimerítő cikke helyesen ismertette a miniszter rendelkezését, ahol tehát hozzáférni valóan nincs; máskepen áll azonban a dolog azzal a kérdéssel: — Megnyilik-e a leánygimnázium Aradon a legközelebbi szeptember elején?

— Egyelőre mást nem tudok mondani, mint, amit a miniszter rendelete hangoztat:

Utra készen a „Deutschland.”

(Semlegesek utakozása Anglia tulajdonosai ellen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 27.

Genf. A Párisi Journal baltimoi távirata szerint, az amerikai hatóságok a „Deutschland” szikratáviró-készülékét zár alá helyezték. A Deutschland nagymennyiségű ivóvizet szerzett be. Legénysége a Neckar hajó tedelzetén istentiszteletet tartott. Az a vontató hajó, amely a Deutschlandot őrzi, az elindulásra készen áll.

Rotterdam. Az angol lapok jelentik Washingtonból, hogy Amerika a Deutschland elutazására tengerészeti intézkedéseket tesz, hogy megakadályozzák, nehogy az entente cirkálói a territorialis vizeken beüli megtámadja a Deutschlandot és ezzel megsértse Amerika semlegességét. A Deutschland, miután megtett minden előkészítetett utra készen áll.

Amsterdam. Newyorkból jelentik: Wilson elnök az angol fekete lista ellen barátságos hangú jegyzékben

A szükséges előkészületek megtétele érdekében, a leánygimnáziumi tagozatok felállítására rendszerint az 1917—18-ik iskolai évre halasztandó. Amint látható a miniszter a leánygimnáziumokat csak egy év múlva kívánja felállítani. A közbeeső évet az előkészületek megtételére óhajtja felhasználni. Ilyen módon minden érdeklődőnek csak az lehet a felelőse, hogy Aradon a legjobb esetben csak szeptemberhez egy évre nyithatják meg a leánygimnáziumot. Val azonban a rendszer idezett passzusának egy reményteljes kifejezése is ez a „rendszerint” szó. Ez azt jelenti, hogy ahol az előkészületek megvannak, ott a miniszter esetleg nem zárkozik el a korábbi megnyitás elől. Most tehát ezen a részen igyekezzem a miniszter ur jóindulatához ferkézni és a leánygimnázium ügyét még az évben dűltre vinni. Evesből már megkezdtem tizháza leván gróf miniszterelnök urat, Arad város képviselőjét is, hogy ügyünket a kultuszminiszteriumban támogatni kezdeskedjék. Azt pedig felesleges hangsúlyoznom, hogy Aradon minden előzetes feltétel meg van a megnyitáshoz és hogy a tanteremnek ugyancsak csak az ajtóit kell kinyitni a növendékek számára. A felsőbb leányiskolának most is öt középiskolára képesített okleveles tanára van, úgy, hogy újabb tanárokat gondolkodniuk sem kell.

Görögország az entente kedvence.

(András herceg Pétervárott.)

Sajai tudósítás telefonjelentése.

Budapest, július 27.

Ágá. A Morning Postnak jelentik: Athenből: A francia és angol követ követte Zaimis miniszterelnökkel, hogy az entente további pénzügyi támogatást nyújt Görögországnak és folyósítja az 1914-ben Párisban kötött 500 millió hitelnek a további részletet 20 millió frankot.

Stockholm. Az orosz külügyminisztérium képviselője a Birsew Vjedomoszi munkatársának kijelentette, hogy a görög király fiverének, András hercegnek petervari látogatása nagy politikai fontossággal bír. A herceg két nappal ezelőtt még nem utazhatott volna Oroszországba, de Oroszország és Görögország viszonya a legutóbbi időben megjavult. Oroszország meg van elégedve azzal a felismeréssel, melyet Görögország ígerteit teljesít. Nincs kizárva, hogy Görögország a régi utra ter. Ugyanezen lap atheni levelezőjének Venizelosz azt mondotta, hogy a király politikája az ország romlását jelenti.

— Ha én ismét hatalomra jutnék, Görögország 24 órán belül az entente oldalára állna — mondotta Venizelosz.

Kopenhága. A Berlingske Tidende parisi táviratot közöl, amely szerint a görög hadügyminiszter az entente atheni követének kijelentette, hogy a görög hadsereg leszerelése befejeződött.

Jegyezzünk a magyar főváros
hátszázalékos kulcsőnére :-

LEGUJABB.

Reggel 2 órákor érkezett telefonjelentés.

Oroszország készülődése Svédország ellen.

— Stürmer diktátor. —

Berlin. Az orosz határról jelentik: A finnországi orosz csapatokat az utóbbi napokban újból megerősítették. Jelenleg kétszáz ezer katonája van Finnországban. Az orosz offenzíva megindulása kezdetén ezeket a csapatokat el akarták vonni Finnországból, az ottani főkormányzó azonban kijelentette, hogy ez esetben nem vállalhat felelősséget a következményekért, a csapatok ennéltozva továbbra is ott maradnak. A finn—svéd határon újabb orosz csapatokat helyeztek el, az egész finn—svéd határ a finn oldalról drótkadályokkal van elzárva, a határ mentén megerősített blokházakat építettek. A kazunmeji kerületben egy lovasdandár állomásozik, főleg az ottani aruforgalom védelmére. Finnország belsejében nagy csapatok vannak összehívva, köztük technikai csapatok és erős tüzérség. Az Aland szigeten erőszites munkálatok folynak. Robbantásokkal tengeralattiak részere szolgáló kikötőt építettek és új szikratávíró állomást állítottak fel. Az Aland szigeten egy es lel hadosztály gyalogság, egy tüzérségi dandár, közte egy nehéz tárcs ezred, tengerész tüzérségi csapatok, műrepülőgépek és műszaki csapatok állomásoznak.

Zürich. A Temps-nek jelentik Pétervárról: Stürmer mi-

niszterelnöknek rendkívül tehatalmat adtak. Előszörban joga van arra, hogy a kormánynak összes tagjaival tetőzés szerint rendelkezze. Az elölminiszter válság ugyanis megkívánja, hogy egyetlenegy ember lépjen az ország élére és hogy minden hatalom ennek a kezébe összpontosuljon.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz nivalatos jelentés július 25-ik délutánról a következő: Luck irányában visszavertük az ellenség egy támadását. A Halizani talu elleni tegnapi támadásnál újabb utcai harcok folytak le, melyek során még két gépfegyvert zsákmányoltunk és 74 magyar-osztrák foglyot ejtettünk. 25-ére virradó éjjel Sacharow tábornok hadseregének vitéz ezredei áttörték a Lonovka part mentén levő ellenséges drótkadályokon és Vesnioy környékén még most is kemény harc folyik. Július 24-én este Burkanovtól nyugatra az egyik repülőgépet az ellenséges tüzérség eltalálta és a repülőgép az ellenséges vonal közelében lezuhant.

IRODALOM ÉS MŰVESZEI.

* Az utolsó előadás a nyári színházban ma este a siker kulcsa jelének megnyilatkozása között zajlott le. A színház zsutolasig megtelt, mert a közönség egyik kedvence, Baross Gyula bucsuzott el — legalább egy időre — az aradi közönségtől. A bajos operettben: Lili-pen, Horvát Miklós előadott dalait a közönség szívesen nem akaró tapsokkal fogadta. A bucsuzás meglepő is, nem is volt. Reméljük, nem végleges. A lelvonás közöttben az operatőreknek készülő Vajda Eliza énekelte néhány dalt és operarészletet zajos sikerrel.

* A haramiák. (Detektíveláger az Urániában.) Egy kiváló és érdekes képmutatás ma a színház, mely minden igyekezetével odahat, hogy a közönség most is csak jót kapjon. Egy izgalmas bűnügyi dráma ez, melyben egy fiatallembert régi iskolatársa a legnagyobb oajba keveri és belőrés gyanújával terheli. Csak hosszú kínlódás után derül ki, hogy félreértésről van szó és a meghurcolt ember kiszabadul és elégtételt kap. A dráma a jövő évadban jelenik csak meg és az igazságosságunk véletlenül sikerült már most közönségének bemutatni. A dráma kívül egy ötletes katonai bonózatot is hozott a színház, mely Esküvőtől a kaszárnyába cím alatt egy mulatságos történetet ad elő. — A jövő évadban a következő újdonságokat fogja az Uránia bemutatni: Franceska Bertini, Ern-

Morena, Hanny Weiss, Mia May, Treumann-Talársó, Alvin Newas, Harry Piel detektív sorozatok és Szenska, Union Meester Bioskop gyarak minden kiváló termékét.

* Fröhlich Eliza legjobb filmalkítása. (Két siáger az Aponóban.) A mozi közönsége, a mely eljött, hogy régi kedvencét, a legbrilliansabb színésznők egyikét: Fröhlich Elizát viszontlássa a filmben, valóban nehéz dilemmát előtt adott. Nem volt könnyű feladat ugyanis választani attól, hogy a most másorán levő két frappans és hatalmas dráma közül melyik a jobb. A vihar asszonya mestertelenséggel gondolt meseszövevével a legkiválóbb képek egyike. A misztikus táj, a végtelen tenger, amely a dráma színhelye, már egymagában látványosságra megy. Fröhlich Eliza pedig pazar tehetségének javát nyújtja ebben a Nordisk-drámában, amely egyben a filmtechnika csodája. Amennyire földalmi stílusa és a darab, annyira lekötötte, szinte lebilincselte a nézőt a Csontkő című detektív-dráma, amely indvalóleg a nagy sikert ért Kálmán ujj embernek folytatása. Egymást követik itt az izgalmas jelenetek és a darab rendezője, az új trükkök felhasználásával önmagát multa földi. A közönség mindkét darabnál hangos tetacsényvénítésének adott kifejezést és ez a legkiválóbb tökéltetője az igazi sikernek, mely bizonyosan megismétlődik holnap, pénteken is.

Andrássy nem lesz külügyminiszter.

Saját tudósítónk telefonjelenése.

Budapest, július 27.

Budapest. A Pester Lloydnak jelenik Berlinből: Az United Press Berlinben tartózkodó munkatársa kérdést intézett a jelenleg Berlinben tartózkodó Andrássy Gyula grófnak, vajjon tekintettel az ellenzék több tagjának kilépésére és az új függetlenségi párt alakulására, van-e kilátás arra, hogy a magyar kormányban változás állna be?

Andrássy röviden ezzel válaszolt: „Nem hiszem. Most nincs itt az ideje a belső válsagnak. A legfontosabb most a külpolitika és Burian báró totu befejezte a legfontosabb állást. A belső ellentéteket amennyire lehet, kerülni kell és a külső politika te-

kintetében egységesnek kell maradnunk.

A hírlapíró ezután azt a kérdést intézte Andrássy Gyula grófnak: hogy berlini tartózkodása összefüggésben van-e valamely békeakcióval?

— Nem, válaszolta Andrássy. A háború alatt — mondotta — szoros érintkezésben kell lennünk szövetségeseinkkel. Megbeszélések céljából jöttem ide. Nincs most itt az ideje annak, hogy bekérőit beszéljünk. A négyesszövetség semmiesetre sem fog most béketárgyalásokba bocsátkozni. Bekérőit csak akkor beszélhetünk, ha az oroszokat visszavetettük.

Hadiözvegy naplója.

(Rendezte harmasban. — Szomorú orosz / 10 g. y . . .)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 27.

Az Aradi Közlöny mai száma a Kölnische Zeitungnak egy rendkívül érdekes közleményét hozza, amely a francia front mögött, az angol katonáktól megszállott terület éléről, asszonyairól s ezek sorsairól szól. A pénzes és jótízető angolok s a temperamentumos francia asszonyok kis játéka it leplezi le egy francia katona, kinek levele nem szűkölködik intim részletekben.

C'est la guerre! Ez a háború! sóhaj fel az ilyen történetek olvasásakor a békülékeny lélek, míg a szociológus egyszerűen a háborúval együtt járó életmegnyilatkozásnak könyveli el a követelődő biológiai érzéseket. Másrétől látja azonban ezeket az élettani jelenségeket az író s a „szerelem” gyűjtőfogalma alá vonja s novellisztikus színezéssel adja át az eljövendő történetírónak. Megtörténik azonban, hogy az írónak se koncepciója, se színezni nem kell, az élet oly pompásan összegatyalja a történetet s olyan szépen kiformalja, kiszínezi, hogy a legkülönb novellairól is tanulhatna tőle. Nem csak Franciaországban, hanem nálunk is. Mert hiszen — ha nem is olyan nagy számban, mint a franciák honában — nálunk is akadnak asszonyok, akik szívesen feledkeznek meg arról, amiről nem szabad, ha az alkalom éppen úgy kívánja. Jegyezzük fel azonban azt is, hogy, hála istennek ilyen asszonyból nincsen olyan nagy készletünk, mint Franciaországban.

A háborús szerelemnek jellemző példája annak a csinos fiatal asszonynak a története, ki — aradvidéki lén — gyakran vendége az aradi kávéházaknak, az aradi korzónak és az aradi üzleteknek. Kedves kis eleven teremtes, ragyogó fekete szemű, aki érti a szemekkel való harcot, a vagást és visszavágást s aki látványos nem ijed meg soha egy kis kínálkozó jószág történetét. Mindig jól öltözködött s ha finom kis cipőbe bújtatott selyemharisnyája lábá végig kopogott az aradi aszfalton: nem egy deressedő untauglich, vagy invalidus katonagyerek nézett vissza a kellemesen ringó hangszoknyájára után. Voltak olyanok is, akik nála is mennek. Sőt olyanok is akadtak, akik látták egy-egy zenésvendéglő, vagy kávéház elhagyatott szögletében egy-egy szőke, vagy

barna huszártiszttal pezsgőzni... Mindaz azonban nirendszerezés is lehetett, senki se tudott róla pozitívumokat mondani, annál kevesebb, mert nyilvánosan soha se mutatkozott senki kíséretében.

Annál nagyobb volt a meglepetése tegnap Arad egyik legelőkelőbb fiskálisának, midőn a szép asszonykát belépni látta az irodájába.

— Mivel lehetek szolgálatára, nagyságos asszonyom? Az asszonyka egy pillanatra hallgatott, irult, pirult, aztán nalkan rebegte:

— Elváltak az uramtól.

— Lehetetlen, szólt az ügyvéd, hiszen úgy tudom, a kedves férje jelenleg a harc-téren...

— A napokban hazajött s meggyanúsított... búrányt inscenált...

Az ügyvéd, a szaggatott beszédnek elvi ellensége, nyájasan és nyomatékosan fordult oda az igazgató klienshez:

— Nagyságos asszony, én csak olyan ügyeket vállalom el, amelyek minden egyes részletét ismerem. Ne méltóztatassék tehát kergetni, engem félrevezetni, hanem mondjon csak el, minden úgy, ahogy történt. Elhanyagolt esetben az ügyét el nem vállalom. Tenát...?

— Jó. Mindent emondok úgy, ahogy megtörtént. Férjem tízenegyház nap óta volt a harc-téren s az idő alatt soha, haza nem jöhetett. Férjem tolvajtörő, szülei is azok s én ez idő alatt ott láttam apósoménát, a fiatal. Tiszteletesen életem, noha anyósommal sokat perlekedtem, mert kárhóztatta, hogy Aradra gyakran bejártam. De hát istenem! fiatal vagyok, ott éltek mindig fiatal, kíváncskodtam egy kis szórakozás után...

— Bizony én is gyakran láttam a nagyságos asszonyt Aradon.

— De lássa, ugy-e mindig egyedül! Férjem nem értesített, hogy hazajön, úgy látszik meg akart lépni s így történt, hogy mikor megérkezett, véletlenül éppen Aradon voltam.

— Fatalis véletlen!

— Igen, kellemetlen véletlen s különösen azért, mert egy barátommal jöttünk be és sok bevásárolni valónk lén — estére nem mentünk haza. De ki gondolt arra, hogy a férjem éppen azzal érkezett meg? Nem igaz?

— Folytassa csak nagyságos asszony!

— Itt maradtunk éjszaka Aradon s elképzelheti meglepetésemet, midőn másnap délután a korzón — a férjem jött velem szembe. Az ajulás környékén.

— Ez bizony hihető.

— Odarohantam hozzá, megakartam ölelni, de ő előkötött magát. Könyörögtem hozzá, ariam, minden hiába... — Majd elintéztük otthon! szólt s otthagytam. Ha rohantam az állomáshoz, vonatra ültem, egyenesen haza. Otthon elővettem a eseléseket:

— Mikor jött haza a nagyságos ur?

— Tegnap reggel, egy óra mulva, hogy a nagyságos asszony elment.

— Kivel beszélt, kivel érintkezett?

— Nem is mozdult ki kőthorról.

Estére megérkezett a férjem is. Durván és keményen rám szólt:

— Pakoljon össze, ami a magáé vigye el, aztán többé nem kíváncsi látni. Válassz.

— De miért? — kiáltottam.

— Nyomorult, ordította ő, még a szemembe mersz nézni? Olvass: itt a — Naplód! Be kell vallanom az, ügyvéd urnak, hogy arcomat elöntötte a vér, mert abban a naplóban esakugyan erőltetett dolgokat írtam le, hosszú és magányos éjszakákon, mikor fiatal testem lázadott, s streimben követelőzve keringett a vér... Igen, lártam ezeket az obscen dolgokat, de én ártatlan vagyok! A férjem ellenben készpénznek vett mindent és most válik... Mit tegyek ügyvéd ur?

A fiskális arcán ravasz mosoly vonult végig: — Es semmi reális alapja nincs a naplójának? Csak ósztintén asszonyom!

— De... Nos... igen, annyi igaz, hogy egy alkalommal P. J.-nével, legjobb barátommal bejöttünk Aradra, s találkoztunk egy közös ismerősünkkel, F. B. huszárszászással. A találkozási helyen a szállodai lakásukra és ott együtt hárman elbeszélgettünk. Ennyi az egész!

— Jól van asszonyom, majd meggondolom a dolgot, s erőstem ont, hogy valóperő: elvállalom-e.

Az asszonyka elbucszott, a fiskális pedig elsielt a barátjához. Nem is lépődött meg, midőn a férjet is ott találta. A barátja éppen akkor vallotta be a férjnek — a Napló hatása alatt — az igazat. Az igazság pedig az volt, amit a napló indiszkrétan kifejezett.

A fiskális kezébe vette az árukiró kis füzetet és lapozni kezdte.

„Okt. 7. — Orosz fogoly. Szőke, magas. Szerelem az ilyen szomorú arcú szőke fiukat. Ez pedig a szőke aró típusa... Azt hiszem, az én streimben is szőke vér folpik...”

„Nov. 2. Ma P. J.-nével Aradon voltam. A korzón találkoztunk A. B.-vel. Onkéntes, most vonult be. Macskynál ussonnánk, aztán elkísért bennünket a szállodába. Feljött és beszélgettünk. Tréfásan azt kérdeztük tőle: melyikünköt választaná? Azt mondta: engem választ. Aztán megölelt, megcsókolt, nagyon vad volt. Irma nagyon szépen viselte magát, kinézett az ablakon.”

Az ügyvéd halkán odaforult a barátjához: — Ha ez igaz!

— Hiába tagadnám, szégyenem magam, de mind-mind igaz!

A valódi kézzel szőke asszonyka másnap egy levelet kapott az ügyvédtől: — Sajnálom, nagyságos asszonyom, de én csak igaz ügyet vállalom!

A tárgyalás nem sokára lesz az aradi törvényesében.

Budapest kölcsönkötvénye

a legjobb befektetés

Grallert Konrád tábornok magaslata.

(Aradi tiszt a hős brigadéros csapatáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Az Aradi Közlöny-ben többször közöltük azokat a harctérről kapott híreket, melyeket egy szimpatikus aradi fiatalember, Beleznay István, egy gyalogezred tisztje küldött meg szerkesztőségünknek. A múlt év nyarán másodszor ment vissza az orosz harctérre Beleznay István, ahol most nyolc hónapot tartózkodott. A legutóbbi rettenetes küzdelmek után azután rövid szabadságot kapott, melyet Aradon anyjának és rokonainak körében tölt el. Az Aradi Közlöny tudósítója felkereste őt, aki az orosz offenzíva megindulását a Bahmer fronton, a Iemberg—tarnopoli vonalon küzdötte végig.

— Nálunk is, mint végig az egész fronton, a legnagyobb nyugalmat feltételezték a tél és a tavasz. Azt hittük, hogy az oroszokkal szemben már aligha érhet bennünket valami meglepetés, vagy valami újság. Július 3-ika is a legnagyobb csendben és már unalmas nyugodalással telt el. Másnap azonban megérkezett az, amit soha sem reméltünk volna. Július 4. volt és reggel negyed öt óra tájban egyszerre pergő tűz indult meg a másik oldalról, az oroszok felől. A pergőtüzelés délelőtt tizenegy óráig tartott és még ez alatt indult meg az orosz gyalogság árkaik felé. Mint egy rettenetes áradat, úgy özönlöttek felénk az orosz katonák. Két oldalt előttünk egy-egy szakasszuk volt elhelyezve, melyek ellen tizenegy orosz század vonult előre. Ezeket kereszttűl törve, bennünket hátra kaptak és elfoglaltak. En is fogságba estem a csapat többi tisztjeivel együtt. Szomorú megadással néztem elébe a történeteknek. Mellem két orosz katonát osztottak, hogy azok vigyenek át a saját lövészárkukba. A két orosz felnyalápolta csomagomat és megindultunk az ellenség felé. Pár száz méter utat tettünk meg, amikor az oroszok észrevették, hogy csomagomból pálinkás üvegek állnak ki. Megálltak, letették a csomagot, kivették a pálinkát és veszekedni kezdtek rajta. Velem pedig egyáltalán nem törődtek. Még mielőtt tényleg a fogságban lennék, elhatároztam, hogy ezt a pillanatot fogom felhasználni arra, hogy megpróbáljam a szökést. Mind a két orosz katonát elvitt, pillantással körütekintettem és elkezdtem rohanni a legközelebbi futóárk felé. Két öröm észre sem vettem szökésemet, azonban az ő lövészárkukból az ellenség mindent látott. Mielőtt a futóárkunkba ugrottam volna, egy kartácslövést kaptam, mely szerencsére csak nagyon gyöngén érintette a vállamat, a következő pillanatban azonban már árkaunkban voltam. Innen roppant nehezen és nagyon óvatosan kellett tovább haladnom, mert az orosz hegynek felfelé vezetett és az oroszok majdnem minden egyes mozdulatomat látták és folytonosan tüzeltek felém. A mieink messziről figyeltek, hogy valami történt és mikor táveszvévön megállapították, hogy szököm, mutatták az utat, mely a legkönnyebben vezet feljük. Két órai bujkálás után ezredem egyik századához tértem vissza, ahol nagy örömmel és nagy szeretettel fogadtak.

— Délután fél öt órára megérkezett ide segítségünk, melyet igen sok teherautóval és 400 szekérrel hoztak. A segítség nonvédek-ből állott, akiket félkör alakban felállítottunk és kilenc órára az oroszokat visszavertük. A

használtuk az oroszokkal szemben először a fokost. Rettenetes küzdelem volt. Aki közelébe került, az a következő pillanatban holtan bukkott el. Az oroszok többnyire elulottak az elől a végzet előtt. Így aztán elég könnyen kerítettük vissza állásainkat. Az oroszok itten olyan nagy vereséget szenvedtek, hogy kilenc napig kellett ezt a vereséget kipihenniük. Július 9-én újra hatalmas erővel támadtak, nagy tartaékokat kaptak, úgy, hogy ez a támadásuk még erősebb volt talán, mint az előbbi. Ezt azonban már felkészülve vártuk. Először 10 órakor törték be, de nagy veszteséggel nyomban visszavertük őket. Délután egy órakor törték be másodszor. Ekkor bent voltak állásunkban körülbelül félóraig, de újra kiver-tük őket. Volt előttünk egy előre tolt állásunk, ahol rendes körülmények között csak egy szakasszuk volt elhelyezve, ezt most is az oroszok foglalták el, kibővítették és tele-tölték gyalogságukkal. Parancsot kaptunk arra, hogy ezt az előretolt állást elfoglaljuk és belömjük. A parancs fél kilenc órára volt kiadva és az oroszok vesztelenül szintén erre az időre kapták a parancsot: új támadás megindítására. Egyszerre csapott össze a két ellenség. Rettenetes küzdelem fejlődött ki, csakis lövrel és fokossal harcoltunk, a feladatot pedig pontosan végrehajtottuk. Ezzel a sebbróni magaslattal teljesen visszavertük. Ez az a híres magaslát, amelyről Grallert Konrád brigadéros dandaruak parancsnoka megkapta a sebbróni elnevezést.

— Innen pár nap múlva a vorewlowkai magaslatra vittek bennünket. Ez a magaslát az oroszok kezében volt és már több ezredünk hiába próbálkozott a visszavételével. Tíz napon keresztül készülődünk a küzdelemre és július 1-ére volt kiadva a magaslát megtámadása. Ismét fokossal, aztán törrel és lángvetőkkel voltunk felszerelve. Két órától öt óráig tüzéségi előkészítés volt, pergő tüzet indítottunk az oroszokra s ezenkívül ki volt adva az a parancs is, hogy negyedötör egy tizenöt méternyi távolságban felállított orosz géplegyver-oztagot fel kell robbantani. A sáppöreink a mi lövészárkunkból a föld alatt 15 méternyi utat vájtak ki s így kerültek az ellenséges géplegyveroztag alá. Pont negyed ötkor ez tisztjeivel és legényssgével együtt a leve-gőbe repült. Ugyanekkorra tüzeresgünk halálos pergőtűzet zuhogott az oroszokra, amely tizenöt percen át tartott. Borzalmas volt az a pergőtűz, sokkal erősebb, mint az oroszoké szokott lenni. Az ellenség lövészárkából egy-másután tűzték ki a tenger rongyokat, ami a megadásuknak volt a jele. Mi most az oroszok taktikáját használtuk fel és a pergőtűz alatt megtámadtuk az ellenséget. Talán öt perc se telt bele, a magaslát a mi birtokunkban volt. A hivatalos harctéri jelentések pár szó-val beszámoltak erről a küzdelemről és megemlékeztek azt is, hogy 1300 embert, 8 tisztet, 8 géplegyvert és 4 aknavetőt zsákná-nyoltunk. Rongteteg sebesülten és halottan ki-vül borzalmas sok elmechaborodott orosz-találtunk az árkokban, ezek pergőtűz követ-keztében vesztették el eszméletüket.

Mag kell említenem, hogy míg most itten orosz csapatokkal harcoltunk, ezek pár nappal azelőtt szerb csapatokat vertek fel. A szer-

bek magyarul kiabáltak át árkaik felé. Mikor Csernovitz elesett, nagy táblát tettek ki, melyen helyes magyarsággal adták tudtunkra Cserno-vitz elesését. Ugy megerősítették ezt az ál-lást, hogy azóta itt a legnagyobb csend van.

Tizenkét zsák vas-pénz Aradon.

(Bevonják a nikkel-pénzt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Mint ismeretes, az összes hadviselő álla-moknál a háború rendkívül finandális intéz-keések megéretele kényszerítette a kormá-nyokat. Tudvalevőleg Anglia mindig buszke volt arra, hogy a font sterlingnél (25 korona) kisebb pénze ritkán forgott a közgazdasági életben, papírpénzt pedig a kavály Albionban ugyiszoivan egyáltalán nem ismertek. A há-boru azután John Bull nemzetét is arra kény-szerítette, hogy az egészen kis váltópapir-pénzek eszközehez folyamodjék és ma már a Szigetországban is ép úgy ismerik az 1—2 korona értékű papírpénzt, mint nálunk, vagy Németországban.

Nálunk mintegy másfél év óta jelenté-keny mértékben vált ismeretessé az aprópénz-hiány. Ennek elensúlyozására a két koronás papírpénzeket hozatta forgalomba az Osztrák-Magyar Bank. Sajnos, ez az intézkedés nem eliminálta teljesen a bajokat, mert a szellőből is riadozó, félénk falusi népek az ezüst és a nikkel-pénzt úgy elrejtették, hogy azoknak hiányát a papír kétkoronás tökéletesen nem tudta pótolni. Az utóbbi hónapokban, mint is-meretes, a nikkel tíz filléresek helyett pak-tonból készült ugynevezett kukorica tízfillére-seket hozott forgalomba az állam, abban a reményben, hogy az elrejtett nikkel-pénz vala-miképpen napfényre kerül. Mivel azonban még mindig súlyosan érezhető az aprópénz hiánya, elhatározta a kormány, hogy vasból készült 20 filléreseket is forgalomba fog hozni. Ezzel egészen újajta pénz kibocsátása már csak na-pok kérdése és az Osztrák-Magyar Bank aradi fiókja már meg is kapta a maga 12 zsák vas-pénzét. A csomagokban negyvennyolcezer ko-rona értékű vashuszfilléres nyugazik. A va-gyont képviselő aprópénz 20 ládában érkezett Aradra és a csomagokat még a hivatalnak sem volt szabad felbontani. Az Osztrák-Ma-gyar Bank budapesti főintézete ugyanis azzal az utasítással küldte a ládákat Aradra, hogy azokat csak a közel jövőben kibocsátandó ren-delet leérkezése napján szabad felbontani. Az erre vonatkozó rendeletet a hivatalos lap nem-sokára közölni fogja és közreadja a háborús pénz tiázta fotográfiáját is.

A jegybank aradi fiókja úgy tervezi, hogy az új váltópénzt a katonai parancsnokságok-nak fogja legelőször rendelkezésére bocsátani, mert a miliciától legyorsabban eljut a pénz a nép közé. Természetesen az adóhivatalok, vala-mint a posta is megfelelő mennyiségű vas-pénzhez fog jutni. Az új 20 filléres váltópénz forgalomba hozatala előtt bevonni igyekeznek a meg kintlevő nikkelpénzeket, azonban szá-mítanak arra, hogy a nép között bujkáló emes aprópénznek csak igen kis része fog vissz-özönlöni Körömbányára. Ugyanígy történt a kukorica tízfilléresek kibocsátása alkalmával is. A tíz filléres nikkelárak még-mindig jórészt elrejtve pihennek a tanyai házak pin-céjében, vagy a talipántos ládafiában, amelyet a legkeményebb hangu miniszteri rendeletek is csak nagy nehezen tudnak kinyitni.

Fogházra ítélt „pap”-jelöltek.

(Visszaélés a rabbi címmel. — Szabadulni akartak a katonaságtól.)

[— Bécsitudósítónktól. —]

Bécs, július 27.

Néha 7 hónappal ezelőtt Bécsben nagy számban tartóztattak le Galiciából odaérkezett katonaköteles ifjakat, kik a véderőtörvény 29. szakaszára hivatkozva, mint rabbijelöltek akartak menekülni a katonai kötelezettség alól. Bizonyítványt csatoltak felmentéskérvényükhöz, amelyet két rabbi és valamely községi előjáró irt alá. A Bialában székelő galíciai helytartóságnak, amely felülvizsgálta ezeknek a felmentési kérvényeit, feltűnt a kérvények nagy tömege és az a körülmény, hogy a bizonyítványokon mindig olyan rabbik és községi előjárók szerepeltek, amelyeknek községeiben az illető felmentést kérelmező nem lakott. Tegnap a bécsi honvédhadosztálybírósa foglalkozott ezekkel a rabbijelöltekkel az ügyével, mert a katonai ügyesség vádat emelt ellenük azon az alapon, hogy ezeknek nincs jogelmük arra, hogy a véderőtörvény 29. szakaszának kedvezményét igénybe vegyék, minthogy a váltságban ravasz tondoriattal járszoták ki magukat teológusoknak és ezért az említett törvény 68. szakasza alapján kérte elítélését.

A vádiratban elmondja az ügyész, hogy az egyik vádlott, Gewürts Bernát, akit Mitkovitzban 1915 márciusában besoroztak tégveres szolgálatra, eljött Bécsbe és itt tarta meg, hogy a rabbijelöltek szolgálatmentesek és itt két, Galiciából származó ortodox rabbinál szerzett magának bizonyítványt, amelyet azután utólagosan a nisanikovi polgármester irt alá. Ezzel a bizonyítvánnyal kérte a galíciai helytartóságtól a felmentését. A nyomozás azonban kiderítette, hogy soha életében sem volt rabbijelölt, hanem kereskedő. Tanult ugyan talmudot, de ezt Galiciában mindenki tanulja. A másik vádlott, az előbbi fivére és mint kiskút. Dembióban takarékpénztári igazgató. A harmadik vádlott Feit Ber Mendel, aki 100.000 korona hozományát állítólag az általa irt teológiai munkák kiadására fordította, szintén kereskedő, de a bíróság egyelőre nem tárgyalta az ügyét, mert módot akart nyújtani vádlottának annak bizonyítására, hogy csakugyan több híres teológiai munkának a szerzője. A vádlott ugyanis védelmére elmondta, hogy mikor menekülnie kellett Galiciából a legutolsó munkájának készíratát nagyapjánál, aki szintén igen híres rabbi, hagyta, minthogy azonban már hosszabb ideje letartóztatásban van, annak sorsáról semmit sem tud.

A honvéd-hadosztálybírósa elnöke bemutatta a bécsi izraelita teológiai főiskola rektorának, Schwarz Adolf dr.-nak és Grünwald Miksa dr. bécsi rabbinak szakvéleményét, akik azt mondják, hogy Galiciában megtörténik, hogy a rabbinak melléktoglalkozása is van és kereskedik is. Galiciában minden ortodox zsidó teológiai tanulmányt folytat mindaddig, míg a mesteri címet meg nem kapja, mert ezeknek az embereknek büszkesége az, hogy ezt a címet viselhetik. Grünwald dr. rabbi szükségesnek tartja, hogy ezt a kérdést rendezés és katonai mentesség csak oly rabbijelölteknek legyen megadható, akik valamely nyilvános jogú teológiai intézetben vizsgáznak, de egyúttal rámutat arra, hogy az ausztriai politikai viszonyok következtében ez a rendezés majdnem lehetetlen.

A bíróság a két vádlottat nyolc hónapi fogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az indokolásban kimondotta, hogy a bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy csak az tekinthető rabbijelöltnak, akiről formálisan is megállapítható, külső bizonyítékok alapján, hogy komolyan a rabbipályára készül és nem csak ad hoc határozta el, hogy rabbijelöltnak mondja magát. A bíróság mindkét vádlottnál nem találta meg ezeket a kritériumokat és nem is tételezi fel róluk, hogy a rabbinikus tudásnak olyan fokán állanak, amely őket rabbijelölteké tenné. A felmutatott bizonyítványokat a bíróság nem találja megbízhatónak és ezért az abban foglalt adatokat a hatóság félrevezetésére alkalmasoknak mondja. Mégha elfogadta is a szakértőknek ama véleményét, hogy a rabbik mellékesen polgári foglalkozást is űzhetnek Galiciában, ezt csak oly mértékben tekintheti, hogy a rabbifoglalkozást tartja a fontosabbnak, a másikat pedig a mellékesnek. A védők semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen.

Győzelmi szédelgés.

(N. tábornok a francia hadügyminisztérium hazugságairól.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 27.

A francia sajtóban végre azót emelték a kormány által szervezett győzelmi szédelgés ellen. A Bonnet Rouge katonai munkatársa, aki cikksorozatot közöl a harcéri helyzetről N. tábornok aláírásával, legutóbbi cikkében arról panaszkodik, hogy a cenzura nemcsak, hogy a cikkében csinál számos törést, hanem azt is megkísérelte, hogy a szerkesztőséghez intést küldött, hogy mérsékelje magatartását. A katonai kritikus erre a következő választ adta:

— Természetes, ha a katonai kritikát a hadügyminisztériumból szállítják, akkor mindig jól áll a köztársaság doiga a harctéren. A győzelmi hírekkel folyton áttartják a közönséget és ezért akármire jár az ember, korcsmákban, közúti kocikban, csak az ottévező nagy sikeréről hallunk. Az asztalok mellett hozzá nem értő öreg urak vígan jóslgatnak Cserföldi tábornok és kollégái győzelmeit hirdető cikkeiből. Ha binni lehetne nekik, akkor csak néhány napra lenne szükség, hogy Franciaország visszaszerezze elvesztett provinciáit és hogy megszabadítsa Belgiumot Ezeknek a hadügyminisztériumból sugalmazott cikkeknek hatása alatt már akadnak emberek, akik utazásokat szerveznek olyan francia területekre, amelyeket még mindig megszállva tart az ellenség. Már dolgoznak azok a módokon, amelyek közt a megszállott területekről elmenekült lakosságot vissza fogják vinni otthonukba. Szóval a közönség csalódásban ringatózik. A cenzura nem engedi megírni a valóságot. Pedig tudnunk kellene, hogy olyan ellenséggel állunk szembe, amely jól táplálkozik és pompásan van fölfegyverezve. Fel kellene világosítani a népet, hogy a német hadsereg erős és hogy ha mi az angolokkal egyetemben valamely ponton rákényszerítjük akaratunkat, akkor ez a legnagyobb becsületünkre válik. A közvélemény lássa egy-kettőre lelohadt és a lelkesedés a legvégezetesebb depresszióhoz ad-

hat helyet. Ha olyan hadioperációkra vállalkozunk, mint most, amelyek hetekig és hónapokig tartó türelmes erőfeszítést követelnek és ha a hadvezetőség tudatában van annak, hogy az események milyen szűk keretekben mozognak, akkor nem szabad csapatainktól gyors eredményeket várni. Nem tudjuk, mit hozhat a holnap és épen ezért legyünk józanak és szerények és ennek adjuk kifejezést írásainkban és szavainkban is.

„Románia akciója nem időszerű.”

(Az olasz követ a román királynál.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, július 27.

A jassyi „Opinia” jelenti: Ferdinánd román király újból kihallgatáson fogadta Fasciotti báró olasz, Busche német követet és a konzervatív párt elnökét, Marghilomant. Az oly különböző aramlatokat képviselő három személyiséggel folytatott beszélgetésekből arra lehet következtetni, hogy Románia akciója lepeseről ezidő szerint szó sem lehet.

Egyébként föderációs körökben nagy a lehángoltság emiatt és az akcióbalépést sürgető sajtó minden biznnyal kifejezésre juttatja azt a kellemetlen benyomást, amelyet Fasciotti báró a kihallgatásról magával hozott.

Bukarest. A Jassyban megjelenő „Opinia” bukaresti katonai munkatársa írja lapjának: Beszélük, hogy a napokban neves propaganda indul meg Romániában a mr. szentpétervári követünk, Constantin Diamandy ellen. Biztosítanak ugyanis bennünket arról, hogy Diamandy a szó szoros értelmében mint Sassonov ügynöke járt az elmúlt napokban Bukarestben és hogy sok riasztó hír, a mely a legutóbbi idők óta a levegőben kering, az ő különböző nyilatkozataira vezethető vissza. Végül hangsúlyozzák, hogy mialatt Oroszország szentpétervári követe orosz maradt, Diamandy ur már rég nem román többé.

Bukarest. A bukaresti „La Politique” című lap a mezőgazdasághoz oly annyira szükséges rezsultátnak Romániába való bevitele alkalmából a következőket írja: „A Carmen Sylva vonatok által június 1—30-ig importált áruk kimutatási jegyzékében előfordul 23 vagon rezsultat is, amelyet Németországból hoztak be. A román bortermeléshez oly annyira szükséges produktumot, amint látható, a mi „ellenségünk”: Németország szállította nekünk. A mezőgazdának is meg lesz a maguk előnye, mivel az őszi vetéshez előkészíthetik a szükséges mennyiségű vetőmagvat.

Midőn ezen tényre utalunk, kíváncsiak vagyunk megtudni azt, vajon mennyi rezsultátot szállítottak nekünk a mi „barátaink”: az angolok abból a mennyiségből, amelyet mi csengő pénzzel megtizedtünk s a melyet az angol kormány a kello pillanatban visszatartott.

Emberek segítik az angolokat.

(A frankfurti szocialisták a rossz béke ellen.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 27.

Kopenhága. Ugyírtatik Anglia a déli Ocean szigetein is kutat emberanyag után. A Daily News jelenti: hogy a Fidzsi szigeten most kiképzés alatt áll egy csapat, amely azután Európába jön.

Kopenhága. A Reuter-írávirok-ból és a haditudósítók jelentéseiből kétségtelenül kiderül, hogy az angol csapatok tamado szelleme jelentékenyen felohadt. Ezért azután az ugynevezett offenzíva eseményei napról napra összezsugorodnak. Különösen a Sommetől északra rengeteg ágyú és munició volt felhalmozva, amelyet az offenzíva megkezdése előtt megmutattak a csapatoknak azzal a kijelentéssel, hogy ez a munició-készlet fog nekik utat csinálni a Rajnáig. A munició-hegy most már erősen lepadt anélkül, hogy potiasarai gondoskodtak volna és anélkül, hogy a Rajnához közelebb jutottak.

Az offenzív szellem kialvásához hozzájárult az a tömerdek emberi élet, amely a harcokban az angolok részéről elpusztult minden naszon nélkül. A német állások és a föld alá rejtett gépfegyverek valóságos rémei az előrehajszolt angol csapatoknak, amelyek rendszeren az ausztráliaiakból és a kanadaiakból kerül ki. Ezek a Kanadából és Ausztraliából való csapatok az angolok mellvédjei, miért is nagy közöttük az elkesere-

dés és elégedetlenség. Már mit sem használ az, hogy nagyobb zeoldot ígérnek nekik.

Bécs. A Tagliche Rundschauak jelentik Genéből: A párisi sajtó nagy elégedetlenséggel tárgyalja az angolok hiábavaló fáradozásait, melyet a front előbbrevitéle érdekében tesznek. A Figaró azt írja, hogy a kemény harcok még eldöntetlenek.

Frankfurt. A szocialista párt tegnap viharos ülést tartott, melyen Scheidemann képviselő „A birodalmi ülés és a háború” című monddott beszédet. Felolvasása kezdetén mindjárt nagy zavargás történt. A pártvezetőség határozata szerint ugyanis az ülésen csak a frankfurti szerveszet szocialista párt tagjai vehetnek részt. Vogtherr stettini szocialista képviselő be akart hatolni az üléssterembe, újabban azonban megakadályozták. Scheidemann képviselő beszédet mondott és kijelentette, hogy az élelmiszerhiány és a háború hosszú tartama miatt elégedetlenség alott b, de szerencsétlenség lenne, ha e miatt minden áron a békekötés követelnék. A tömegsztrájkot nem ajánlja, mert ebben az esetben katonaruhába bujtanák a munkásokat és még rosszabb viszonyok között lennének kénytelenek dolgozni.

Rotterdam. A John Bull londoni folyóirat közli, hogy a Franciaországban szolgáló angol ezredekben sokan megszöktek. A hadtestparancsnokságok most elrendelték, hogy ezeket a szökevényeket össze kell fogdosni és az egyiptomi frontra szállítani.

Csók a cukrászdában.

(Hadbírószági tárgyalás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Kolozsvár, július 27.

Nagyszebenben a Heltauer-utóban van egy barátságos kis cukrászda, abban egy még barátságosabb cukrászleány, akinek az ott megforduló 21-es honvéd zászlósok életre-halálra udvaroltak. — Különösen erősen csapta a szel egy V. G. nevű egészségügyi zászlós, aki egyszer megkockáztatta, hogy a leányt megcsókolja. A kísérlet azonban balul ütött ki, mert a következő pillanatban a legyeskedő udvarló arcán egy jól szabott poion csattant el, amit természetesen a leány adott, de a zászlós kapott. Ez a csók-affér volt a kiindulási pontja annak a katonai bűnpernek, ami ma folyt le a honvéd-haditörvényszék előtt.

A V. G. megleckéstetéséről ugyanis tudomást szereztek az ezred többi zászlósa is, akik különben sem rokonszenveztek a felpofosott zászlóssal, mert az állítólag polgári életében több inkorrektiséget követett el. Fülébe jutott az eset M. A. zászlósának is. A zászlós másnap a korszó találkoztott V. zászlóssal s akkor alaposan odamondott neki. Pfüj! Jellemtelen! Maga a medikusok szügye — mondotta. A csóktólva kikérte magának ezt az eljárást s már majd ott a közönség előtt oklre, mentek egymással, de a közös barátok a telleges affért akkor valahogy elsimították. Délután az ellen-

csak szóba került az utcai összeasóalkozás. M. ujlág rendreutasította V-t, aki ezután már sokkal temperamentumosabban viselkedett. Felugrott, ellentétét torkonragadta s a toldre akarta teperni, de az kardot rántott s lapjával többször a fejére sújtott.

A honvéd-ügyesség a katonai büntető-törvénykönyv 769. szakaszába ütköző becsület-biztonság és a 680. szakaszba ütköző testi biztonság elleni vétség címén emelt ellene vádat. A tegnapi főtárgyaláson Téliá őrnagy elnökölt, Tahy Pál százados-hadbíró vezette a tárgyalást, Bró Balázs dr. főhadnagy képviselte a vádat, Kovács dr. főhadnagy pedig a vádlott védelmét látta el. A tárgyaláson jelen volt a sértett is, akit időközben a rangjától megfosztottak. A vádirat felolvasása után a tárgyalás a vádlott kihallgatásával vette kezdetét.

M. A. zászlós beismerte, hogy a sértettet bántalmazta. Védelmére azonban azt hozta fel, hogy abban az időben Nagyszebenben a közönség rossz szemmel nézett a medikus zászlósokra, mert közülük egy s ez valószínűleg a sértett volt, olyan dolgokat követett el, ami már polgári befogás szerint is illethen volt a legkevésbé sem volt összehangban a tiszti kardbójjal. Sértett ennek dacára, hogy viselt dolgairól meglehetősen hangosan beszélt, nem akart viselkedésén változtatni. Erre ő jogosan felháborodott s előbb az utcán, majd a lakatnyában utasította rendre. V. ahelyett, hogy meghajlászkodott volna, reárohant, s megönvédelemből a kardlappal feléje sújtott. Kihallgatott ezután a bíróság még több tanút s azután a ténylet 3 heti foglaltsággal büntette meg.

Zászlóaljak pusztultak el percek alatt.

(A német nehéz csizmák. — A longuevali gyilkolás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 27.

Bern, július 15-én folyt le a longuevali csata, melyről a Times ma érkezett számában azt írja, hogy ez volt talán a nyugati front legelkeseredettebb küzdelme, mely annyira gyilkolássá fajult, hogy a stratégiai célok is elvesztek benne.

— A támadás — írja a Times — a longuevali műút elfoglalásával kezdődött. A német állások Longueval falutól nyugatra húzódtak és kettészelték a műutat, melynek biztosítására két tábori erősség is szolgált. A németek a hajnalban támadó csapatainkat meglepő gyorsan engedték állásaikhoz, melyeket a tűzség annyira megdolgozott, hogy gyalogságunk parancsot kapott az előrenyomulásra. Az irtózatot ágyúzás órák alatt valósággal megváltoztatta a terepet és a két tábori erőd is szinte eltűnt. Gyalogságunk megfelelő óvatossággal kuszolt előre. A keretek összefüggése a zsúolt terepen mégis tömörebb volt és így a német könnyű tűzségi tűz nagy pusztítást vitt végbe sorainkban. A nehéz tűzség hátralelté tapogatózott és meglepő tájékozottsággal lőtte a felvonulás irányát, amivel megakadályozta a tartalékok összeköttetését a rohamoszlopokkal.

— A támadás aránylag kis veszteség mellett haladt a maga útján. Mikor csapataink rohamtávolságra értek, irtózatot erővel vetették magukat a német állásokra. Innen azonban rémítő gépfegyvertűs fogadta őket. Az egész szektor középső része megsemmisült, de jobb- és balsárnyunk megvetette a lábát a német állásokban. Caudálatosképen a németek kizitusa nélkül engedték át helyüket csapatainknak, melyek azonban nem üldözhettek őket, mivel a centrummal való kapcsolatuk egészen megszűnt. Tartalékokat kellett tehát tűzbe vinni. Mikor azután a tartalék felvonult, a német ágyúk Ginchy irányából olyan tüzelésbe fogtak, amilyent még nem láttunk. Egész zászlóaljak pusztultak el percek alatt. Az ágyútűzzel egy időben német gyalogsági csapatok is a küzdelemben avatkoztak és megtámadták gyalogságunkat.

Ekkor fejlődött ki a hadjarat legvéresebb gyilkolása, mely ket és fél ora hosszat tartott. A németek szeles keszkekkel harcoltak s mag a tisztek keszkeivel keze villogott. Számtalan esetben a földön hemperegtek a viaskodók és ott marcangolták egymást halálra. Katonáink a földön vonagló németeket is agyon verték, mert akínél pisztoly volt haldokolva is tüszelt az angolokra. A német nehéz csizmák is rátapostak a mebesültjeinkre. Tartalékokat nem lehetett küldeni, mert az ágyútűzben elvérzett. Derék gyalogságunk a német centrum oldaltámadás után föl is adta a harcot és veszteséggel teljes vitez küzdelem után visszahúzódott.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazulról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa

HIREK.

Edrolo herceg fiának osodálatos menekülése.

Az Aradi Közlöny tudósítása.

Arad, július 27.

Lembergől szokottanul érdekes és regényes esemény híre érkezik. Az osztrák-magyar hadsereg egyik magasrangú tisztje Edrolo herceg, rendkívüli körülmények között bukkant rá, halottnak hitt kis fiára.

A herceg békeidőben Varsóban lakott, habár osztrák állampolgár volt és tartalékos-tiszti ranggal bírt. Amikor kitört a háború, azonnal elulázott Varsóból és jelentkezett ezredénél, feleségét és kis fiát pedig Varsóban hagyta.

Amikor Varsót az oroszoknak ki kellett üríteniük, arra kényszerítették a hercegnőt, hogy hagyja el a lengyel fővárost, ő közben kis fiával együtt Minsk felé haladt, azonban az utón rablók támadták meg és a hölgyet meggyilkolták, a gyermeket pedig egyik távolabbi lövészárkba hirtették.

Az orosz csapatok Brestlitowsk környékén élve találták meg a herceget, aki saját magáról csak azt tudta, hogy Vidusnak hívják és akit egy orosz tiszt magához vett, később pedig átadott Ungern-Sternberg bárónak, aki Oroszországban lakik. Nemrégiben a galíciai lapok közölték a fiúcska jól sikerült arcképét. A fotográfiát tartalmazó újság véletlenül a gyermek apjának kezébe került és így megtudta, hol tartózkodik halottnak hitt gyermeke. A bukaresti amerikai követ utján érintkezésbe lépett a jelenlegi gondozójával és sikerült elérnie azt, hogy a hercegi gyermek rövid időn belül Románián keresztül Ausztriába fog jutni.

LEGJABB.

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Oroszország még nem izeni meg a háborút Nemetszagnak.

Berlin. Az Acht Uhr Blatt jelenté Luganoból: Jól értesült forrás szerint a legutolsó minisztertanács foglalkozott a nemet-olasz viszonyról és úgy határozott, hogy miután Italiában a katonai és diplomáciai tekintetben meg nem eléggé erett a helyzet — Nemetszagnak nem üzeni meg a háborút.

Lugano. A tegnapi minisztertanács negy óra hosszat tartott. Elfogadtak több dekretumot. A minisztertanács foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogyan lehetne a Banca d'Italia-nak segítségére lenni abban, hogy a trentinói és dalmát menekülteknek előlegeket adhasson. A külügyi helyzet elének megvitatás tárgya volt, nemkülönben a kritikus házisnoh kérdése. Az orosz külügyi válság szenvedélyes discussziók tárgya volt, ellenben a londoni konferencia határozataival a minisztertanács nem foglalkozott. Megvárják, míg Carcanó pénzügyminiszter visszaérkezik. Megemlékeztek a legújabb olasz martirról, Baltistáról és elhatározták, hogy a parlament elé javaslatot terjesztenek, mely szerint Baltistának nemzeti szobor emeltessek.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Amerika megegyezik Angliával.

Kopenhaga. A National Tidende jelenti Washingtonból: Wilson elnök kijelentette, hogy kilátás van arra, hogy az angolok a fekete listát részben visszavonják. A kérdés azonban rendkívül nehéz.

Amsterdam. Londonból jelentik: Az amerikai kormány tárgyalás alá vette a fekete listák ügyét. Közvetlen a tanácskozás után az angol nagykövet hosszabban tanácskozott Polk helyettes külügyi államtitkárral. Az angol nagykövet megígerte, hogy az angol kormány a törvényhozás előtt nyilatkozatot tesz, hogy ebben az ügyben a félreértéseket kimagyarázza. Megjegyezte meg azt is, hogy a tilalom csak olyan cégekre vonatkozik, melyeknek üzleti nyereségük legnagyobb részét az ellenséggel való kereskedelmi összeköttetésből származott és a melyek utáit az ellenség rendelkezésére bocsajtották.

A miniszterelnök utazása.

Máramaroszigetről jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök szerdán reggel odaérkezett, s innen a kirilbabai frontra utazott. Majd Beszterce-Naszód megyében tekintette meg az exponált határszéli vidékeket. A lakosság mindenütt bizakodó lelkesedéssel fogadta. A miniszterelnök holnap visszatér Budapestre.

Uj titkos tanácsosok. A király Frind Vencel dr. főtisztelt püspök prágai székesfőkapitány nagyprepostnak és Wienar Károly dr. főtisztelt püspök olomützi székesfőkapitány nagyprepostnak a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

A monarchia pénzügyminisztere Berlinben. Bécsből jelentik: A Zeit írja: Leon osztrák és Telesky magyar pénzügyminiszterek jelenleg Berlinben tartózkodnak, ahol Rödern gróf államtitkárral folytatnak tárgyalásokat államháztartási és gazdasági kérdésekről.

Az angol katonák kokaint szednek. Bernből jelentik: Londonban rájöttek, hogy egész szervezet van Angliában; amely kokaint áru a katonák számára. A kanadai ezredek teték divatossá a kokain élvezését és ez már az egész angol hadseregben elterjedt. A katonák por alakjában az orrukon át szívják magukba a veszedelmes mérget, melynek hatása kezdetben olyan fölvillanyozó, mint a pezsgő, de a reakciója teljes kimerülés. Az angol hatóságok mindent elkövetnek, hogy a veszedelmes szokásnak utját állják.

Rokkant katonák internálása Dániában. Kopenhágából jelentik: A Berlingske Tidende közli, hogy az a terv, hogy kétezer főnyi hadiszolgálatra alkalmatlan legénységet és négyszáz tisztet Dániában helyeznek el, a megvalósuláshoz közeledik. Ezek az összes hadviselő államokból való, Dániába internálandó katonák, teljesen szabadon mozognak becsületszavuk adása ellenében. Az ellátásuk költségeit Dánia lakossága gyűjtés útján teremti elő.

Az orosz-japán egyezség. Stockholmból jelentik: A Rjecs jelentése szerint egy japán újság fontos adatokat közöl az orosz-japán szerződésről. Az oroszoknak és a japánoknak teljesen egyenlő joguk van a letelepülésre és a különféle iparok üzésére Szibériában, Mandzsuriában és Mongoliában. Az oroszoknak a Szingeri folyón hajózásban eddig eljoguk volt. Ezentúl meg lesz a hasonló eljoguk a japánoknak is. A szerződés legfontosabb része a kínai kérdésre vonatkozik, ezt azonban titokban tartják. Japan kötelezettséget vállalt arra, hogy Oroszországnak egyvert es műmeiot szállít. Más kötelezettséget Japan nem vállalt magára. Azt sem, hogy Európába csapatokat küld.

A választói lajstrom kiigazítása. Arad város központi választmányára Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésén foglalkozott a választmány által összeállított képviselőválasztói névjegyzék ellen beadott felszólalásokkal. Tizenhárman jelentkeztek olyanok, akik jogcímet formálnak arra, hogy Aradon képviselő választók legyenek. A bizottság egyenként vette tárgyalás alá a felszólalásokat és tizenhatot alaposnak találva, elrendelte, hogy azokat pótlólag a névjegyzékbe felvegyék. Közük van Sárkány Kereszt dr. ügyvéd, aki azért maradt ki a lajstromból, mert azt hitte a bizottság, hogy Budapestre tette át az irodáját és Aradról eltávozott. Ez azonban nem történt meg, mert Sárkány dr. a háború kitörésekor bevont katonának és irodája továbbra is Aradon maradt. Két felszólaló kérését meg kellett tagadnia a bizottságnak és nem voltak felvehetők a névjegyzékbe. Seregár-Demián Száva az aradi szociálista párt titkára, az írás és olvasáson kívül még azon az alapon is kérte felvételét, hogy ő katonai szolgálatban áll és altiszt. Minthogy azonban a választói törvény csak a kiszolgált altisztek részére biztosít választói jogot és Seregár a kérvényéhez mellékelte katonai bizonyítványt, szerint tényleges szolgálatot teljesít, nem volt felvehető. El kellett utasítani még tovább Szabó József nyug. állami katonai nyilvántartó őrnagy kérelmét is, mert csak 1915. november 15-én telepedett le Aradon, már pedig a törvény értelmében a lajstrom elkészítését megelőzően egy esztendőig kell valakinek abban a városban laknia, ahol szavazati jogát gyakorolni akarja.

Aki átálusza a háborút. Az olasz lapok nagy cikkeket írnak egy Fusso Antonio nevű cipészről, aki Laveranóban lakik. A mesternek az olasz háború első napján kézbesítették a katonai behívóját. Egykedvűen tért este nyugovóra és azóta, tehát tizenhárom hónapig alszik. Száz és száz orvos próbálta már felébreszteni, de nem sikerült. Mesterségesen táplálják és ha az orvosok valami drasztikus módon igyekeznek őt álmából felrázni, akkor rohajtva ejti ki a „mama” szót. Ez a szuszter teljesen bebiztosította magát minden gránát és shrapnell ellen.

Halálozás. Kővári Pálné, született Hanesz Lina július 26-án szétnek 50-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése július 28-án délután lesz a Mikes Kelemen-utcai gyászházban. Halálát nagyszámú rokonság gyászolja.

Izraelita istentisztelet. A templomi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy a péntek esti istentisztelet — további intézkedésig — háromnegyed nyolc órakor kezdődik.

— A bevonult ügyvéd helyettesítése. A miniszterium rendeletet adott ki a katonai szolgálatot teljesítő ügyvédnek levő iratokról másolat szerzése és az iratoknak kiadása tárgyában. A rendelet szerint az ügyvéd, ha katonai szolgálatra bevonul, illetékes ügyvédi kamarájánál az őt bejegyzett ügyvédek közül helyettesítést jelenthet be. A helyettes hatásköre, hogy a nála jelentkező ügyfeleknek irataikról kívánataikra és kérésükre másolatokat szolgáltatasson ki és eredeti irataikat kiadassa. Ha az ügyvéd nem jelentett be helyettesítést, vagy a helyettes szinten bevonult, a régi az ügyvéd iradásiának helye szerint illetékes kir. törvényszektől az ügy folyama alatt az ügyvédnek levő iratairól másolat vételeinek megengedését, vagy iratnak kiadását kérheti. A törvényszék az előbbi esetben az ügyvédet felhívja, hogy a másolat-vétel megengedése vagy az iratok kiadása tekintetében intézkedjék és ezt a törvényszéknek jelentse be. Ha előre is valószínűnek látszik, hogy az ügyvéd e kötelességnek nem tehet eleget, a törvényszék kiküldötiet rendel a végzőt az a járásbírókat kersei meg, amelynek területén az ügyvédnek irodája van. Az eljárás költségét a kérelmező fél viseli. A rendelet kihirdetése napján lép életbe.

— Az ötletes polgármester. Mamusich Lázár, Szabadkán hazáig éven át volt polgármester meghalt. A város életében maradvány alkotásokkal tevékenykedett és most összeinte részvét nyilatkozik meg halála alkalmából. Igen világos fejű, képzett ember volt. Utazott angol, francia földön. Sokat tanult és olvasott, különösen élete utolsó éveiben. Nem utolsó adat életéhez az, hogy parlamenti szerepese alatt 1881-ben ő vezette fel a képviselőházban a postatakarépszénár megvalósításának eszméjét. Sok érdekes ötlet kerekedik politikai pályafutásához. Tíz év Kalmánnak nagy híve volt. Egy ízben Apponyi Albert grófról, aki akkor még a nemzeti pártot boldogította, Szabadkára jött propagandát csinálni. Hívet a szónok a nagy templom előtt állítottak föl. Mamusich Lázár a beszéd kezdetén meghuzatta az összes narangokat és Apponyi egész beszéde alatt olyan harangzugas volt, hogy a beszédből — a gyönyörű bari-tonból, nem lehetett egy szót sem hallani.

— A francia bürokrácia virága. Gentből jelentik: A francia közigazgatás nem ismer kényortulást. Így sohajt fel a párisi Journal és bizonyítékul elmondja egy gazdag portugál embernek a történetét. Ez az ur Franciához iránt érzett szimpátiáját az alábbiakból fejezte ki, hogy ötezer frankot ajándékozott az államnak. Az ajándékot köszönettel elfogadják és az állami bevételek között a következő évi alatt könyvelik el: „Önkéntes adomány a minisztérium előállítására szükséges költségekre”. Mely nagy volt azonban a nagylelkű adakozó becsületa, írja a Journal, amikorra egy szép napon Mr. Le-bureau-t értesítést kapott, amely szerint köteles ekkor meg ekkor 45 centimest fizetni és pedig 35 centimest az ajándékozást elismerő nyugtáért és 10 centimest az illeték-értékesítés porciójáért, különbeni végrehajtás terhe alatt.

— A katonai egyenruházati cikkeik forgalmának korlátozása. A miniszterium rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy katonai ruhadarabokat, továbbá csatlókat, vagy orsolyákat eladott derékzsinát csak a katonai igazgatás részére vagy a legyveres erő tagjainak, vagy a legyveres erő tagjai meghatalmazottjainak részére szabad eladni, vagy rendelkezésre bocsátani. Az eladás, vagy a szállítást a legyveres erő tagjai részére csak a csatlósok

bélyegzővel hitelesített igazoló jegyek megadalmasotnak részére csupán a megbízás valódiságát igazoló katonai hatósági tanúsításnak bemutatása alapján történhetik. Mindezek a cikkeik olyan iparosoknak, akik ezekkel kereskednek, továbbra is megengedettek az adókat el, illetve szállítások.

— Orosz hirdetés. A Ruszkoje Szlovóban nemrégiben a következő hirdetés jelent meg:

Nincs többé vörös orr! Azokon a boldogtalanokon, akiket vörös orr ékelt el, segíteni lehet. Három rubel beutalása ellenében, köszi a velük azt a szert, melynek lelkismeretes használata után örökre megszabadulnak a vörös orról. Ajánlatokat Subszki Jakob név alatt a főpostára kérek.

A főtisztítás a pirosorru emberek közt örvendőket öltöztet. Keltett és szélesre áradt a sok pénzestelvet a hirdető felé, aki valamenynyinek a következő levelet küldte:

— Szenvedő testvérek és testvéreim! Egyek tovább, akkor nek lesz az orrátok. Subszki.

— Utilevek Németországba. Mit a Budapesti Tudósító Hírlapban értesül a Németországba való utazásra vonatkozóan augusztus 1-étől kezdve új utlevél-határozmányok lépnek életbe. Ezek értelmében a budapesti német császári főkonzulátus működési területén lakó minden magyar és német állampolgárnak a főkonzulátus láttaoztatnia kell Németországba szülő utlevelét. A határ átlépését csak akkor engedik meg, ha a számba jövő határleltárgyakat a budapesti főkonzulátustól már megkapta az értesítést. Ajánlatos tehát a láttaoztatást már három-négy nappal az elutazás előtt kérni, aminek személyes megjelenés és két, illetve Németországba való utazás és onnan való visszatérés vagy Németországon át való utazás esetére három fénykép szükséges. Az utazás szükségességét üzleti iratok, orvosok bizonyítvány, vagy egyéb igazolás bemutatásával kell bizonyítani.

— Gaby Deslys kutyája. Zürichből írják: A L'Ouvrier-ben Gusave Tery hercegnek nekiríttam Gaby Deslynek, a portugál exkirály volt barátjának, aki szerinte a tehér lihamot csak a nevében viseli. A színésznő Londonból az Egyesült Államokba a szűk vendégzerepiésre a elvitte magával öléjét. Ez meg nem volna valami égbekiáltó dolog, de a kutyát a fülében őrt, vakító, igazgyón-gyokból készült függők vannak. Ezen után nagyon meglepett a francia újságíró, aki szerint ez a reklám a kutyának a francia géniuszról nemis képet mutat és ebben a példában nem alacsony arra, hogy az amerikaiak szimpátiáját Franciához az amerikaiakhoz. Nem valószínű azonban, hogy Gaby Deslys jobban ismeri az amerikaiakat.

— Casement kivégzése ellen. Hírtől jelentik: Casementet a Pentonville-fogságban fogják kivégezni. A határleltárgyakat a főkonzulátustól már megkapta az értesítést. Ajánlatos tehát a láttaoztatást már három-négy nappal az elutazás előtt kérni, aminek személyes megjelenés és két, illetve Németországba való utazás és onnan való visszatérés vagy Németországon át való utazás esetére három fénykép szükséges. Az utazás szükségességét üzleti iratok, orvosok bizonyítvány, vagy egyéb igazolás bemutatásával kell bizonyítani.

— Underwood-gépek és győzelem iskolák. Ziffer és Mollos cégnél, főpostára szemben. Ugyanott irasunkak és szakszerződések a legújabbakban találhatók. 4697.

— Csak a szerződéshez kell felel venni a bíróság. Ilyen című cikkünkre vonatkozólag Frank S. József ur aklakkal bizonyítja, hogy neki a kérdéses ügyekben anyagi érdekessége nem volt és csak mint a szerződés szerzője emberének annak megbízásából jár el.

TARASACOK.

(József főherceg, Kovács Józsa és a stróf.) Az olasz lapokról visszatért egyik arad-megyei tiszt, aki szolgálat közben rendkívül sokat érintkezett a magyar katonák pályáival, József főherceggel, mondja el nekünk a következő történetet:

— A fenséges ur meghívására felkerestem őt szállásán. Amikor azobájahoz vezető lépcsőn felülé haladtunk, fesszes haptakban jelentkezett Kovács Józsa aradmegyei nagykamarási infanterista. „Császári és királyi fenséges atyám! alázatosan kérem, sziveskedjék nekem nyolc napi urlobot engedni.” — „Mennyi idő óta nem voltál szabadságon?” — kérdezte a főherceg. — „Egymint kilenc hónapja fenséges atyám!” — „Akkor megkapod a nyolc napi szabadságot” felelte a fenség és nyomban feljegyezte az aradmegyei katonának nevét.

Ezen indulni készült, amikor Kovács Józsa ismét eléje panderült.

— Fenséges atyám, volna még egy alázatos kérésem!

— Halljuk fiam! — bátorította József főherceg.

— Legyen olyan jó a fenséges ur és kegyeskedjék megcsinálni, hogy ne kapjak strótot (büntetést) amiért itt magamtól jelentkeztem.

— Hát nem tudja az ezredesed, hogy idejöttél?

— Nem.

— Akkor fiam nem tudom neked megígérni, hogy ne kapjál büntetést, mert én parancsban adtam, hogy minden katonámat azonnal vezessék elem, ha ide kíváncsiak.

És Kovács Józsa megkapta ugyan a nyolc napi „urlobot”, azonban egy kis strótot is el kellett szenvednie, mert az ezredes tudta nélkül jött kihallgatásra, a magyar katonák stajához, József főherceghez.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A szilva maximális ára. A hivatalos lap mai száma közli a miniszteriumnak a szilváért, szilvakészítményekért és szilvacsefőrért követhető maximális árak megállapításáról szóló rendeletét. A nyers szilváért követhető maximális ár a termelőtől történő nagybani vásárlásnál métermázsánként tízszáz sulyra a következő: 50 szilva 20 korona, nyári szilva 12 korona. A szilvakészítményekért követhető maximális ár nagybani vásárláskor métermázsánként tízszáz sulyra a következő: Aszalt szilváért a készítőtől való nagybani vásárláskor, 100—105 darabos minőségért 100 korona, 115—130 darabos minőségért 97 korona, 130-on felüli minőségért 94 korona, szilvacsefőrért, 120 korona métermázsánként. Az aszaltszilvának és a szilvacsefőrének a kereskedelmi forgalomban való értékesítésére központot fognak létesíteni. Ki-essinyben az eladó csak olyan árakat számíthat, amelyek a maximális áraknál nem aránytalanul magasabbak.

A szilvacsefőrért követhető maximális ár hektoliternként a következő: nyári szilvából készült három-négy szezetűk szezetartalmu csefőrért 13 korona, 50 szilvából készült öt szezetűk, vagy ennél magasabb szezetartalmu csefőrért 18 korona. Olyan csefőrének

szertartása három százalékon alul van, nem lehet adás-vétel tárgya.

— A főváros kölcsöne. A mai nappal megkezdődött a székesfőváros 80.000.000 koronás 6%-os törlesztőkölcsönére való aláírás. Az utóbbi évek kölcsönteljesítményeire hasonlítva, nem az ózatos nagysága az, amely különösebb figyelmet kell, hanem az a körülmény, hogy az a kölcsön kisáron kasszát, hogy ne mondjuk, helyi kölcsönnek indult. Mint általában minden erősebben fejlődő városban, vezető Budapest is a költségvetésnek hertébe nem szorítható vagyongyarapító becsúlásait hosszabb időre terjedő törlesztőkölcsönökből hajtja végre. Csak néhány éve, hogy ezek megszerzését követően a külföldi bőséges pénzügyi körök kezdett a székesfőváros fordalni, úgy gondolva, hogy a jellemező hazai tőkét inkább a hazai termelésnek engedi át. Legkelembesebb meglepetésére tapasztalhatta, hogy értékeket termelő bármikébe beruházás (szükséglete a külföldön a legnagyobb előkelőségre tárt, székesfővárosunknak egyéb nagy városokhoz mért megbízhatóságát meg éppen a külföld igazolta, amiképpen tőkét kellett is fölajánlotta. Csak tokozauk tehát a külföld megbecsülését, ha bebizonyítjuk, hogy ha lehet vele, de ha kell, nélkül is tudunk boldogulni és ezért mindnyájunk kötelességévé tesszük, hogy a székesfőváros kölcsönének teljes sikert biztosítsunk, már csak azért is, mert a kölcsön ezáltal kitűnő üzlet is. Amint a külföldi közvéleményben elterjedteként és elismerésként élő Magyarország hadikölcsöneinek sikere egy osapásra igazolta barátait, úgy kell elsősorban a székesfőváros polgárságának bizonyosságot szolgáltatni arról, hogy városát — önmagát — nem hagyja el és ha kell, saját emberiségéből is elő tudja teremteni azt, amire szüksége van.

— Lóvásár július 29-én. Arad város tanácsa közhírással teszi, hogy a m. kir. 3. sz. honvéd pótlóvasár bizottság július 29-én reggel 8 órakor Arad-Gáj külvárosban a Pécskai-úti vámbáz előtti területen, ahol az ugynevezett

epreskert van, katonai lóvásárt tart. Ezen bizottság az önként eléje vezetett lovakat, még a már katonai célokra megfellelőnek talált és nyilvántartó lappal ellátott lovakat is, szabad késből, a kiakadott és szonnal készpénzben kifizetendő áron veszi meg. A nyilvántartó lapokat okvetlenül el kell vinni.

A szerkesztésért felel:

Budnyánszky Endre távollétében:

Stauber József.

NYILTTÉR.

(Az ezen rovat alatt közzétettéért nem vállalunk felelősséget)

Limbeck János és fia első m. kir. szab. ércporosó gyára és temetésrendező vállalata.

Kővári Pál a saját, valamint fia Kővári Ferenc és neje született Zsogovits Jolánka, miat menyegye, unokája Kővári Ferike, ugyszintén a nagyszámú rokon-ság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a forrón szeretett és felejt-hetetlen jó hitves, a legjobb édes anyja, a drága jó nagyanya, anyós, sógornő és rokon

Kővári Pálné

szül. Hanesz Honának,

előző évi július hó 28-án, délután 5 órakor, életének 50-ik és példás házasságát 33-ik évében, hosszas szenvedés után, a Mindenható bölcs akaratához képest be-következett jobblétre szenderült.

A felejt-hetetlen drága halott földi maradványai július hó 28-án délután 5 órakor fogtak Mikes Kelemen-utca 58. számú gyászszobából, a református egyház szer-tartásai szerint tartandó ima után meg-áldatni és a helybeli felső temetőben lévő családi sírkertben az örök nyugalomnak átadatni.

Pihenése eszöndes, drága emléke ál-dott legyen!

Arad, 1916. július hó 27.

12

Uraságok, gazdászok és kereskedők figyelmébe!

Hadi foglyok és munkások részére:

- férfi ruha, bakkanos és
komisz-ingek, lábravalóval
bármely nagy mennyiségben olcsó
árban kapható.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2155

Permetező-

javitások,

Patent

kutszivattyuk,

Patent

borszivattyuk,

Patent

tüzifecskendők,

Patent

kályhacsövek,

a legnagyobb fűtőanyag megtaka-
ritással

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyú készítő

Arad, Rákóczi-utca 27.

Jó családból való leány,
akinek szép írása van
és németül is tud

HAJÓS ÁRPÁD

:: laboratóriumában felvétetik. ::

Ha tyukszeme van és
gyötri nagy kín,

A legjobb gyógyszer
az Anagallin.

Ára utasítással 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
szájüreget desinficiálja, utólsó
igen kellemes. Ára egy porcellán-
szelencének 80 fillér.

Kenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeháza szomszédjában.)

Magyar gyógyborok

Kitűnő minőségű hegyaljai fehér
édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző
gyógybor, vérszegények, láb-
badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne
a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis
palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer,
finom fűszeres ízű, eson-
gító, a gyomor- és belekre jóhatást gyakorló gyógybor.
Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó közeg ja-
valva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulaj-
donságait és kiválóan alkalmas a most
nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge
emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1245

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy raktárunkon tiszta anyagból készült férfi, női és gyermek-cipőket nagy választékban tartunk, valamint talpalasokat és borításokat mérsékelt árban készítünk. Mérték utáni rendelések elfogadhatók.

Kiváló tisztelettel

Aradi cipészek termelő szövetkezte.

15291—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagym. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 42972—916. sz. rendeletével, a zsiradékoknak és olajoknak a gyógyszerészet körében való felhasználása tárgyában akként rendelkezett, hogy a gyógyszer-könyv és orvosi rendelvény alapján készített gyógyszerek, ugyancsak az engedélyezett gyógyszerkülönlegességek előállításához emberi táplálékul alkalmas szalonnát, zsírt, természetes, akár friss, akár olvasztott vaját, mesterséges vaját, vagy margarint, valamint bármiféle más állati és növényi zsírt, zsiradékokat és olajat az 1.853—1916. M. E. számú rendeletben megállapított korlátokra való tekintet nélkül szabad felhasználni, feldolgozni, idegen anyaggal keverni, vagy egyébként átváltoztatni.

Arad, 1916. július hó 1.

Green, főkapitány.

Lapkihordó pár felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

5726—1916. pm. sz.

Hirdetmény.

A hadicélokra igénybevett fémtárgyak átvételére kiküldött bizottságok jelentéséből tudomásomra jutott, hogy a fémtárgyak beszerzésére kötelezettek beszerzési kötelezettségüknek egyáltalán nem tesznek eleget.

Ennélfogva nyomatékosan figyelmeztetem városom lakosságát, hogy a vonatkozó kormányrendeletek értelmében a beszerzési határidő lejártá után külön ellenőrző bizottságokat fogok alakítani, melyek hivatva lesznek a beszerzési kötelezettség pontos teljesítését a legszigorúbban ellenőrizni.

Ezen bizottságok jogosítva vannak úgy az üzemelek és fizethelyiségekben, mint a magánlakásokban megjelenni, s amennyiben a beszerzésre vonatkozó rendelkezések megszegését, vagy figyelmen kívül hagyását állapítanak meg, úgy a fémtárgyak átvételét nyomban a helyszínen keresztül vihetik.

Egyben pedig mindazok ellen, kikről megállapítást nyer, hogy a hadi célokra igénybe vett fémtárgyait eltitkolja a beszerzésre kötelezett, tárgyat be nem szolgáltatja vagy a rendelkezéseket egyébként megszegi, kihágási eljárást fogok indítani és a terhelteket, amennyiben cselekményük súlyosabb beszámítás alá nem esik az 1914. évi L. tc. 17. §-a értelmében két hónapig terjedő elzárással és hatszáz koronáig terjedő pénzbírsággal fogom büntetni.

1794/1916. tkv. sz.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete budapesti cég végrehajtónak Szűz Mitru végrehajtást szenvedett elleni 180 korona 95 fillér tőke és jár. iránt végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tszék és a bjénői kir. bíróság területén fekvő és a doroszlófalvai 75. sz. tjkvban A. L. 2—8. sor. 717., 837., 1174., 1298., 1569., 1602a. (185—136a.) hrsz. a. ingatlanok 3000 korona kikiáltási árban az 1916. évi augusztus 12. napjának d. e. 10 órakor Doroszlófalva községében tartandó nyilvános árverésen a következő feltételek mellett fog eladatni.

1. Ha a kikiáltási áron felüli ígért nem tételnék, az árverezendő ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni, de 1400 koronán alul el nem adatik.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 300 koronát bánatpénzként készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, a bánatpénzült letett értékpapirokat tartozik vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10. pont jogkövetkezményeit vonja maga után.

A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a Kisbirtokosok Orsz. Földhitelint. ha az árverezők sorába akar lépni, az 1867. 26. t. c. illetőleg az Osztrák-magyar bank jelzálogjog hiteloszt. alapszabályainak ezen törvényben becikkelyezett 11. §. f. pontja értelmében felmentetik.

Vevő amennyiben a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, köteles a bánatpénzt a vételár 10%-áig nyomban kiegészíteni, ha ennek eleget nem tette, ígérte figyelmen kívül hagyatik és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígértet, előbb azonban más is árverést közölök a legelőbbet ígérő által az ingatlan megvettnek fog tekintetni, kivül szemben az előbbi bekezdésben írt rendelkezés szintén alkalmazást nyer.

Az árverési hirdetményben foglalt többi feltételek ezen bíróság tkvi osztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Borosjenő, 1916. július 24-én.

Haty, s. k.
kir. bíró.

3894

Mindezek előre bocsátása mellett felhívom városom lakosságát, hogy fenthivatkozott következmények kikerülése céljából beszerzési kötelezettségének f. évi augusztus hó 1-ig legkésőbb pontosan feleljen meg.

Egyben tájékoztatom, hogy az I. számú bizottság hatásköre kiterjed a Városháza, a Széchenyi-, Perényi-, Magyar- és Borona-utcák vonalától délre eső városrésze, továbbá fent hivatkozott utcák összes lakóira, a II. számú bizottság hatásköre alá pedig a fenthivatkozott utvonaltól északra eső városrésze, továbbá Sága, Poltura, Gáj külvaros és a tanyák tartoznak, az I. sz. bizottság az Erzsébet-városi (Kapa-utcai) községi elemi leányiskolában, a II. számú bizottság pedig az Újtelepi községi fiúiskolában f. évi augusztus hó 1. napjáig naponta délelőtt 8—12, délután 2—6-ig működik.

Arad, 1916. július 25-én.

Varjassy, polgármester.

475—1916. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Aradon átvonuló vagy szolgáltatott idevezényelt tiszteknek, azok családjainak, illetve szolgálatvezetőnek szállodában leendő elszállásolása, azoknak lakás, világítás, kiszolgálás és télen fűtással való ellátása iránt folyó év augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: télen egy tábornok vagy törzstisztért naponta 6 korona 40 fillér, főtisztért 3 kor. 80 fillér. Nyáron egy tábornok vagy törzstisztért 5 kor. 20 fill., főtisztért 2 kor. 60 fillér, tisztiszolgáért naponta 60 fillér. A tisztek minden egyes családtagjéért naponta 80 fillért.

Amennyiben a tisztek helyszűke miatt nem szállodában, hanem magánlakásokon lennének vállalkozó által elhelyezve, úgy télen egy tábornok vagy törzstisztért 4 korona 40 fillér, főtisztért 2 korona 70 fillér, nyáron egy tábornok vagy törzstisztért 3 korona 40 fillér, főtisztért 1 korona 70 fillér.

Bánatpénzült leendő 1000 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan, az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénznek a városi pénztárba történt befizetését igazoló letétjegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1916. évi július hó 24-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Értesítés!

Az

„Ibolya Doré“

készítmények a mai naptól kezdve a következő árakban kerülnek forgalomba:

Ibolya Doré-crém 1 tégely	...	...	...	K. 1-50
Ibolya Doré-szappan 1 drb	...	...	...	K. 1-50
Ibolya Doré-tej 1 üveg	...	...	...	K. 1-50
Ibolya Doré-hőlgypor 1 dqb.	...	...	...	K. 1-50

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

a „Melogen“. Ára 2-40 korona.

Szőrvesztő-Depilator.

E kitérő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ára utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél

Hajós Arpád

gyógyszertárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapítotott 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Nyomtatott az Aradi Nyomda R. T. rotációs gépe. Kérdőjelezhető Aradi Nyomda R. T.